

UDVARHELYI HIRADÓ

UDVARHELYMEGYE FÜGGETLEN POLITIKAI LAPJA.

Az „Udvarhelymegyei Jegyzői-Egylet” hivatalos közlönye.
Előfizetési árak:
egész övre 8 kor. fél évre 4 kor. negyed övre 2 korona.
Egy szám ára 16 fl. — Tanítóknak egész övre 6 korona.

Felelős szerkesztő: **Becsek Aladár.**

Hirdetések a legelőször számláltak. Nyílttér sora 50 fillér. Megjelen betenként egyszer, 6-8 oldalon vasárnap A hirdetés és nyílttér díja előre fizetendő.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Becsek D. Fia könyvnyomda

A városi tisztviselők fizetése.

Székelyudvarhely, decz. 11.

A városi tisztviselők tehát megkapták végre, ami után oly sokáig várokoztak, a nagyobb fizetést; reájuk is főr a fizetésjavítás, mert az életszükségletek az utóbbi években nagy mértékben fokozódtak és a fogyasztási cikkek, valamint a lakbér drágulása folytán a megélhetés nehezebb lett.

Mi mindig szószólói voltunk a városi tisztviselők kívánásainak és örülnék, hogy czélt értek. A miniszter által jóváhagyott közgyűlési határozat a napokban érkezett le és annak alapján a folyó év első napjáig visszamenőleg már meg is kapták tisztviselőink a javított fizetést.

A fizetésrendezés ügyének egész története lett az utóbbi évtized alatt, s noha a takarékos gazdálkodás a költségvetésből kiolvasható volt is, a fizetés felemelés megszavazása, közgyűlési termünkben még mindig kétséges volt, mivel a mi tárgyalásaink a hangulatok uralma alatt állanak. A fizetés emelés kérdésének tovább tolását már a legkonzervatívabb városatyja is lehetetlennek tartotta, mert tény, hogy a városi tisztviselők eddigi fizetését ha összehasonlítjuk az állami tisztviselői kar dotációjával, visszatetszést szül, holott annak munkája lényegesen különbözik emezétől.

Ennek megértése elől a legridegebb okoskodással sem lehetett kitérni, s így történt aztán, hogy a múlt év őszén a fizetésrendezésbe a képviselőtestület belemont, mivel a nagy többség megértette azt, hogy a létfeltételek megdrágulásához képest a szellemi munka értéke annyira alászállt, hogy a hivatalnoki élet nem egyéb, mint a nyomor eltitkolásának művészetek. És kettős ezen nyomorosság: anyagi és erkölcsi. Az első nyomorúság a díjazás elégtelenségében áll; a második nyomorúságot az a helyzet képezi, melyben a városi tisztviselő a képviselőtestület legkisebb tagjának is rabja lett.

Ha a fizetés rendezés problémája csak éppen annyi lett volna, hogy a városi állásokra pályázó és aspiráló sokaság kínálatához szabja a képviselőtestület a fizetést, — akkor a fizetéseket le kellett volna szállítani és nem fel-emelni. — Sajnos, országzerte tolongás van a hivatalok ajtai előtt. Ha árlejtés útján töltének be a közhivatalokat, bőven akadna pályázó az eddigi fizetések feléért is. De micsoda tisztviselői kar lenne az ilyen!

Ideje volt, hogy megértse egyszer a képviselőtestület, hogy a közszolgálat munkaszerződés. Ha az illető munkáját legjobb tehetsége szerint a város rendelkezésére bocsátja; viszont legyen arról biztos, hogy érdeme szerint fizetik meg és legalább is úgy, amint a szabad társadalmi életben a többi polgártársunkat ugyanolyan munkáért. Tehát a városi tisztviselők fizetésének problémáját nem a kínálat, nem az előítéletek szerint kellett megoldani, hanem az igazságosság és méltányosság kulcsával, mely

képviselőtestület bülcössége, ha nem is minden állásra vonatkozólag, eltalalta.

Az egész fizetés felemelési különbözet mindössze 8800 koronát tesz ki, tehát olyan összeget, melyet ha pótdadónól is kell fedeznünk, azért zokszó valóban nem eshetik.

Szóval annak, hogy a fizetésrendezés problémája megoldást nyert, annak csak örvendeni tudunk, s nem vétünk most már érdekeik ellen, ha az érem másik oldalára is vetünk egy pillantást, ahol a javadalmas ellenében teljesítő szolgálatok vannak felróva.

Itt meg kell vizsgálnunk, hogy a tisztviselőink átértik, átérzik-e feladatukat? Teljes lelkiismeretességgel, kifogástalanul végzik-e kötelességüket az adófizető polgárokkal, a várossal szemben. Működésükkel kivívták-e a polgárság elismerését? Sikerült-e nekik elérni azt, hogy a magában a város érdekeit is kifejezi és azt a közvélemény úgy ítéljen a közhivatalok apparátusáról, hogy az minden tekintetben megfelel a hivatásának, a polgárság igényeinek és a modern kor követelményeinek.

Nyíltan kimondjuk, hogy van panasz és kívánni való! A városi hivatal, mint ilyen általában jól is működik, helyi-kezzel van visszamaradás, stagnálás, a kötelességtudó tisztviselők mellett van olyan is, aki keveset dolgozik, s hivatalát csak annak tartja alkalmasnak, hogy az fizetéssel szolgáljon neki, s a polgárt csak arra látja születve, hogy adót fizessen.

Ezt a szellemet, ahol megvan, most kiirtani kell. Maga a tisztviselőkar egyöntetien munkáljon arra, hogy a városi hivatal fokozatosan felérjen a moderu, tisztá, rendes hivatalok sorába, hol a maga ügyében eljáró polgár szives, jöndulatu fogadtatásban részesül, ügyét készséggel intézik el. Terjesszen a tanács a képviselőtestület elé munkaprogramot, aminek vázát itt mi megadtuk, s a közjóvedelmek fokozatos fejlesztésén odaadón munkáljon. Mert, úgy véljük, hogy amidőn a képviselőtestület a fizetéseket rendezte, azzal nemcsak a városi tisztviselők fizetésbeli ügyét kívánta rendezni, hanem arról is kívánt intézkedni, hogy a városi hivatal megfelelő dotáció mellett munkabírásban, erkölcsi tekintélyben és megbízhatóságban megfelelő színvonalra emelkedjék. Ez már nemcsak az illetők érdeke, hanem határozottan közérdek volt.

Szükséges, hogy minden egyes tisztviselő átérzeze hivatását, anuak szentelje egész erejét, idejét; így aztán a közszolgálat hasznos és becsületes lesz, megszerezzi a polgárságnak a rendet, személyi és anyagi biztonságát, nyugalmit, szóval megadja azt az erőt, melyre egy előrejutni akaró városnak szüksége van.

Szóval, amidőn a képviselőtestület jobbjával a fizetéseket rendezte, a baljával pontos kötelességteljesítést, rendet, munkakedvet, a közérdek jó kiszolgálását kéri. Meggyőződésünk, hogy meg is kapja.

BELFÖLD.

Felekezeti béke.

A képviselőház iménti ülésén általánosságban elfogadták a közoktatásügyi költségvetést. Az általános vita legjelentősebb és legérdekesebb momentumuma az a nagyszabású beszéd volt, amelylyel Apponyi Albert gróf vallás- és közoktatásügyi miniszter egyrészt megfelelt a vita során elhangzott felszólalásokra és kritikus megjegyzésekre, másrészt ismertette terveit, főképen az 1848-ik évi XX. törvényzikk végrehajtásával kapcsolatban.

Hazafiság dolgában vakmerő és kudarczsal járó próbálkozás volna megkülönböztetést tenni az egyes felekezetek közt. De nem a hazafiság kétségbevonását jelenti, hanem csak szemmel látható tünetek konstatálását az a kijelentés, hogy a protestánsok körében újabb időben valóóság izgatás folyik a kormány ellen, arra való hivatkozással, hogy Apponyi Albert gróf kultuszminiszter nem tartja szem előtt a felekezeteknek törvényben biztosított egyenlőségét, továbbá azon a koholt czímen, hogy a kormány mit sem tesz az 1848-ik évi XX. törvényzikk végrehajtására.

Ez a vád a legsúlyosabb igazságtalanságok közül való. Maguk azok, akik hangoztatják, jórészt meg vannak győződve a vádak alaptalanságáról, de mivel az ő vádjaiuknak nem felekezeti, vagy legalább nem első sorban felekezeti a bütterüki, hanem politikai. Felekezeti alapon akarnak hangulatot csinálni a kormány ellen — ami mindig jól beváló agitációs eszköz — nem uemulnak el és egyhamar nem is fogják abbahagyni a siránkozást. Az elfogulatlan protestánsok, akik tisztában vannak az 1848-ik évi XX. törvényzikk keletkezésének körülményeivel, mint azt maga Ballagi Aladár országgyűlési képviselő is hangoztatta, tudják, hogy ennek a törvényzikknek betű szerint való végrehajtása nem volt a törvényalkotók intencziója, s azt maguk a protestáns egyházak sem követelték. Apponyi Albert gróf szintén vállalta ezt az egyetlen helyes felfogást. A teljes végrehajtást ő is lehetetlenségnek tartja, de a protestáns egyházaknak nyújtandó államegély dolgában oly messzire megy, mint egyetlen egy elődje sem.

Apponyi Albert gróf jó katolikus ember, de ez meg nem akadályozta abban, hogy protestáns egyházi czélokra bárom millió háromszázhuszezer koronát állítson bele a kultuszárca költségvetésébe, ahol ugyanazekre a czélokra a református Tiszta Kálman idejében kétszáz ezer korona szerepelt. És bár Apponyi Albert gróf — mint a józan protestáns is — lehetetlennek tartja, hogy az állam fedezze a protestáns egyházak minden szükségletét, még sem áll meg a mostani költségvetésbe beállított jelentékeny összegnél, hanem tegnapi beszédében kiáltásba helyezte azt is, hogy a protestáns egyházak közös bizottságának emlékiratában foglalt kívánások, melyek szintén az 1848-iki XX. törvényzikk végrehajtására vonatkoznak és a protestáns papoknak valóának javára, szintén teljesülnek. Az egyetlen megozorítás az, hogy mivel az egyszerre való végrehajtás pénzügyi okokból lehetetlen, több osztandó felosztva, fokozatosan kapják meg a szóban forgó tetemes összeget.

A protestánsok voltak a leghangosabbak és közöttük akadtak a legigazságtalanabb támadók. De azért a katolikusok is sok régi kívánást bangoztattak. Ezek csakhamar végképen meg fognak szünni kívánások lenni, mert szintén rövidesen beteljesednek. Apponyi Albert gróf nyilatkozatai szerint elkészült és törvényhozási letárgyalását várja a kongrua-javaslat és a katolikus-autonómiaira vonatkozó törvényjavaslat.

Rendkívül kicsinyes gondolkodásuk és gyöngy szeműek azok, a kik Apponyi gróf tervezett törvényjavaslataival kapcsolatban csak egyes felokozatok vagy egyes emberek anyagi érdekeinek támogatására gondolnak. Bizonyos, hogy ez is szóban forog, de ezeknek az érdekeknek kielégítése Apponyi gróf nagy átfogó és széleskörű koncepciójában azt a mindenképp föltöltendő erkölcsi célt szolgálja, hogy nemcsak a zavarbassa meg a nemzeti egység harmóniáját, mely nélkül pedig soha sem juthatunk el a teljes függetlenség ígret-földjébe.

Politikai jegyzetek.

Székelyudvarhely, decz. 11.

A politikai életben most van a főszesz. A parlamenti tárgyalásoknak mindenkor legkiemelkedőbb mozzanata a költségvetési vita volt. A költségvetési vita keretében kerültek szónyegre az összes aktuális politikai kérdések, valamennyi párt legkitűnőbb szónokait állította csatasorba, hogy a költségvetés kapcsán kritikát vagy magasztalást mondjon a kormány működéséről.

Most a költségvetési vita másképpen fest. Az új házszabályok korlátozó rendelkezései mellett a parlament sokkal rövidebb idő alatt készíthet el a költségvetés tárgyalásával, mint azelőtt, anélkül, hogy ez az alaposabb és beható részletezés rovására menne.

A házszabályoknak ez a rendelkezése azonban nem tette lehetővé egy erős, hatalmas ellenzéki párt sikeres szereplését, mert hiszen a sürgősség kimondását és az ülések meghosszabbíthatóságát szigorú feltételekhez köti, amelyek biztosítják egyfelől a többségi pártnak, hogy a parlament tanácskozásainak rendjére döntő befolyást gyakoroljon, másfelől utját szegte annak, hogy egy elenyésző többséggel bíró kormány-párt majoritálhassa a számban tekintélyes, tehát színterű a nemzet nagyrészenek felfogását képviselő kisebbséget.

A mostani költségvetési vita színvonalában nem marad alatta az előző évek budget-vitáinak. Kiemelkedő momentumokban gazdag ez a mostani tárgyalás is és különösen a kereskedelmi tárca költségvetésének kapcsán volt alkalmunk rendkívül érdekes felszólalásokat hallani. A tárgyalás dominálta Sztéryeny József államtitkár hatalmas, nagyarányú beszéde, aki gyengédkedő minisztere, Kossuth Ferencz nevében számolt be a kereskedelmi kormány áldásos munkásságáról. Ahogy ő beszéde végén az ipari és mezőgazdasági érdekek kapcsolatait, egymásra hatását és szoros összefüggését pregnánsul kidomborította, egy igazán modern, nagyméretű, és széles látókörű kereskedelmi politikának képét rajzolta meg, amely határozott tudatossággal és minden tényező bölcs mérlegelésével viszi előre az országot az önálló gazdasági berendezkedés felé.

Szenzációktól terhes a levegő A Kocurek-ügy, a néppárt agresszív szervezkedése, azután a császárbürokrácia, a prágai harczi állapotok és különösen a balkáni események tömördek anyagot adnak az újságoknak. A háborús hírek izgatják legjobban természetesen az olvasók érdeklődését. Nap-nap után mozgósítási vészhirek kelnek szárnyra és a vérmes fantázia minden gyanus neszt rémes szenzációvá dagaszt. Értelhető dolog, hogy a publikum lázas izgatottsággal reagál ezekre a hírekre és háboru borzalmaival festi eléje felzaklatott képzeletét. A czáfolatok germadája is alig tudja ellensúlyozni ezeknek a rémes híreknek riasztó hatását. Pedig a megnyugvást könnyen meg hozza a józan, logikus gondolkodás. Bizonyos az, hogy Szerbia minden harczi lármája ellenére is alaposan meg fogja fontolni a dolgot, mielőtt végleges kenyértörésre menne. Bizonyos, hogy a kiélezett helyzetnek megoldását a diplomáciai tárgyalás fogja meg hozni és a döntő szót a hatalmas konferenciája mondja ki, nem pedig a szerb bandavezérek harczi harsogása. Természetes dolog, hogy Szerbia fenyegető magatartásával szemben a monarchiának is kötelessége, hogy óvintézkedésekről gondoskodik, és résen álljon, nehogy alattvalói testi épségét, vagyona biztonságát veszély fenyegebbe. Ez azonban még korántsem jelent háborús készülődést és e preventív intézkedések, amelyeket különben teljességgel nem

titkolnák, csak megnyugvással tölthetnek el mindenkit.

A diplomáciai tárgyalások a sima meg-egyezés reményével kecsgetnek. Itt főleg a Törökországgal való diplomáciai viszonyunkon nyugszik a súly és e tekintetben teljes mértékben megnyugtató, hogy a porta előzékeny készséggel fogadta diplomáciaiunknak a bojkott-mozgalom korlátozására irányuló kérelmét.

Székelyudvarhely város közgyűlése.

Székelyudvarhely, decz. 11.

Székelyudvarhely város képviselőtestülete csütörtök és péntek délután rendkívüli közgyűlést tartott. A gyűlés tárgysorozatán igen sok fontos tárgy szerepelt, így többek közt a Polgári leányiskolának adandó tolek, továbbá a sétatérre vezető új kiejáratás ügye. A képviselőtestület tagjai talán éppen ezért a gyűlés iránt meglehetősen érdeklődést is tanúsítottak, noha számos volt így is azok száma, kik a városi ügyek iránt érzett indolenciájukat távollémaradásukkal biznyították. Csakis így történhetett meg az, hogy amíg a leányiskola részére adandó telok megőrzésénél a képviselőtestület 92 tagja közül mindössze 46 volt jelen, kik közül 42 szavazott igenel, s 4 nemmel, vagyis amíg ez ügyben végérvényesen dönteni most már másodszer nem lehetett, addig a következő tárgynál, éppen az utcamogoyításnál, a szükséges többség összekerült. Mindenesetre végtelenül sajnálatra méltó és megrövidítő körülmény, hogy a képviselőtestületi tagok közül alig fele tartotta érdemesnek érdeklődni ilyen fontos ügy iránt.

Részletes tudósításunk a következő:

A gyűlésen *Gotthárd* polgármester elnökölt. A megnyitás után *Pap-Zakor* József az új vámtarifája jóváhagyásának kieszközölése végett egy küldetés megnevezését hozta javaslatba, melyet a gyűlés elfogadott. A tárgysorozat első pontját a belügyminiszter azon leirat képezte, melyben arról értesíti a képviselőtestületet, miszerint az új határozatát, hogy Gyarmathy Dezső volt polgármestert a képviselőtestület által megszavazott kölcsön kamatainak megtérítése alól felmentő, jóváhagyta. A gyűlés a leiratot tudomásul vette.

A tisztviselők fizetésemelésé.

Ugyancsak tudomásul vette a közgyűlés a belügyminiszter azon értesítését, hogy a tisztviselők fizetésemelését megerősítette. E tárggyal lapunk elsőbelye foglalkozunk, míg egy másik helyen a javított fizetést közzöljük. A belügyminiszter azon leiratát, miszerint az állami iskola részére 1600 □ öl terület átengedését jóváhagyta, szintén tudomásul vették. A települési szabályrendeletnek a törvényhatóság által való jóváhagyása tudomásul szolgált.

A Polgári leányiskola.

A Polgári leányiskola részére szükséges telok átengedése ügyében a tanács azon javaslata, miszerint a város e célra 1600 □ ölet az állami iskola részére kijelölt telok mellett ingyenesen átengedjen, élénk vitára adott alkalmat. *Pap-Zakor* József a javaslat ellen szóla fel, mivel a város polgarsága a terhektől már is óla van.

Szó Gáspár: Bár a potádó őt is olyan mértékben sújtja, mint a polgarság bármelyik tagját, sőt még fokozottabban is, amennyiben állásával olyan társadalmi terheket ró rá, amilyenek polgártársait nem terhelik, a leányiskola részére a telok föltétlen megadandónak tartja. Azt az áldozatot, amit hozunk, önmagunknak hozzuk, mivel az így is kisobb, mintha arra lennénk leányiskola hibájában kényserrelve, hogy gyermekeinket más városban taníttassuk. Ez iskola állandóságával éppen polgarságunknak biztosítunk egy bizonyos jövedelmi forrást, s így az egy hold területet az iskola részére szivesen megajánlja és megajánlásra ajánlja. *Zakor* József úgy látja, hogy itt a telok adását megakadályozni nem lehet, kéri a főispánt és a város képviselőjét, hogy hit abban működjenek közre, hogy az oda vezető híd költségeit a miniszter vállalja.

Ugron Ákos: A hid építésével és az utca megnyitásával a város jelenlegi hold területét tesszük megközelíthetővé és nyitunk meg egy új jövedelmi forrást. Többé itt magunkért hozunk áldozatot, s mindout a kormánytól várunk nem lehet. Ez a kormány eddig is tett ezért a városért, a jövőben is fog tenni. Így például ígértet bír arra, hogy ha a város kaszárnyát építtet, úgy még két zászlóalj ide hoznak. (Éljenzés.) A területet az iskola részére megadják.

Élnök felteszi a kérdést, s elreudol a névazozati szavazást. Szavazott 46 képviselőtestületi tag: 42 igenel, 4 nemmel, s így elnök a tárgyat — miután az abszolút többség nem volt meg — 30 nap múlva összehívandó közgyűlésre újra kitűzte.

Utcanyitás.

A Bem-utca megnyitáshoz szükséges telok vásárlásához 47 igen szavazattal jóváhagyták. Észertint *Miader* János és neje 6000 kor., *Szakács*

Dénes és neje 3400 kor., özv. *Bencze* Lászlóné 400 kor., *Szt-Ferencz*rendiek 361 □ öl á 20 kor. 7220 kor., összesen 17.020 koronát kapnak.

Éssel a sétatérhez vezető útcza biztosítva van, csupán a hid építése van hátra. Ez pedig 15—20 ezer koronával szintén keresztülvihető, s így az egész utcanyitás, hidépítés, a sétatér és környékének a város szívéhez való csatlózása mindössze 32—38 ezer koronába kerül. Szóla be van igazolva, hogy a községi iskolának itt felajánlott tolek a legelőbb tolek.

A Csorgó-utczának a Barompiacz-téren átvezető új utczával való egyenes összekötéséhez szükséges telok megvásárlása tekintetében kötött 3600 koronára szerződést 46 szóval jóváhagyták. A régi vághidhoz vezető utnak a mászáros ipartársulattól 200 koronával való megvásárlását 49 szóval elfogadták. A főreáliskola feljárója melletti terület átengedéséről szóló szerződést 48 szóval jóváhagyták.

I-ik. gondnokszá választás.

Ezután az állami elemi iskola gondnokszába hat évro, titkos szavazás útján a következők megválasztottak: *Dr. Valentsik* Ferencz, *Dr. Solymossy* Lajos, *Dr. Pál* Ernő, *Szó* Domokos, *Molnár* Károly, *Becsek* Aladár.

Az állami elemi iskola részére s annak felépítéséig — bérbevett épületek bérleti szerződéseit elfogadták. A fazakas ipartársulatlak átadott ingatlan szerződését, ugyszintén a Pál Martonnak eladott 71 négyszög öl terület szerződését, jóváhagyták.

A szombatfalvi aszfalt.

Most a szombatfalvi aszfalt járda átvételéről szóló jegyzőkönyvek elfogadása következett. *Szabó* István a járda átvételét lehetetlenségnek tartja, mert — úgy mond — mit ér a hosszú járda, ha közben szántongoren kell átgázolni, átjárók hiányában. Kifogásolja, hogy a járda építési terhei csak azokat illessék, kiknek házai mentén a járda elhalad, mert a járdát az egész városrész közönsége használja. Ilyen alakban a szerződést a maga részéről nem írja alá. *Dr. Pál* Ernő: A járda építésébe a városi tanács csak akkor ment bele, amidőn az összes érdekeltektől írásbeli nyilatkozatot vett, hogy a járda építését óhajtják, s annak költségeit viselik. Ezen nyilatkozatot *Szabó* István is aláírta, így tehát utólag az ellen nem tiltakozhatik. Ha a járdának hiányai vannak ezt a kiküldött bizottság konstataálta, s azokat a vállalat tartozik pótolni.

Ezután felolvasták a kiküldött bizottságok, — mely *Szabolcs* Rózsa műszaki tanácsos, *Liberszumi* Károly és *Galter* János építészekből, valamint *Gyertyánffy* Gáborból állott — véleményét, mely bizottság *Gyertyánffy* kivételével a járda kisebb pótolható hiányainak felsorolása után, annak átvételét javasolja. Ugyancsak felolvasták *Gyertyánffy* Gáboruk ezzel szemben beadott külön véleményét, *Gyertyánffy* Gábor hosszabb felszólalásban vázolja a járdá hiányos, sőt rossz voltát, s végeredményben javasolja, hogy a kiküldött bizottság javaslatainak elvételével a közgyűlés májusban vagy újabb kiküldendő bizottsággal vizsgálta felül a járdát, s az átvétel tekintetében csak azután döntson. *Bodó* Ferencz főmérnök írásból felolvasott válaszában czáfolja meg *Gyertyánffy* kifogását. *Becsek* Aladár nem tartaná helyosnek, ha a képviselőtestület az általa kiküldött és szakértőkből álló bizottságot dezavualná azzal, hogy egy újabb bizottságot küldjön ki. E szakértőkből álló bizottság a járdát átvételének véleményezi, hogy a közgyűlésnek más feladata nem lehet, mint azt tudomásul venni. *Dr. Pál* Ernő indítványára a közgyűlés e kérdés tárgyalását — az idő előrehaladott voltára — mánapra tűzi ki.

A pénteki gyűlés.

Pénteken délután folytatták a szombatfalvi aszfalt átvételének tárgyalását. *Gyertyánffy* Gábor: tegnapi kifogásait megismételte, s azon javaslatát, hogy a járda mindaddig, míg újabb bizottság májusban meg nem vizsgálta, ne véssék át. *Szó* Gáspár, *Matly* Miklós felszólalásai után *Dr. Pál* Ernő tisztügyész ismertette a szerződést, melyből kifolyólag, ha az átvételt a képviselőtestület nem megtárgyalja, s fizetési kötelezettségenek nem tesz eleget, a vállalat perrel fordulhat a városal szemben. Indítványozza, hogy tokintettel a kiküldött szakértők azon véleményére, miszerint a hibák könnyen reparálhatók, s arra a vállalat kötelezve is van, a tanács javaslata azzal fogadtassék el, hogy a közgyűlési jóváhagyás a birtokon kívül felbbezhető.

Élnök ilyen értelemben felteszi a kérdést és a többség 2 szó ellenében a tanács javaslatát elfogadja.

Egyhangulag elfogadták a tanács azon javaslatát, miszerint a 86. évi XXI. t.-cz. 16. §-a alapján a képviselőtestület azon kérréssel fordul a törvényhatósági bizottsághoz, hogy a város által a vármegyoi nyugdíj alapha a járási tisztviselőkre eső és bevezetett potádó visszamenőleg visszatéríttessék és jövőre a város ezen potádó fizetése alól felmentessék. *Gyerkés* Mihály olemi isk. igazgató azon kércsőt, hogy a város a szegény iskolás gyermekek felsegélyezésére évi 1000 koronát adjon, *Szó* Gáspár pártoló felszólalása után, fedezet hiányában elutasították. A városi virilisták névjogyzékét — melyet másik helyen közlünk — tudomásul vették. Véglü tudomásul vette a közgyűlés, hogy a vághidhi tárgyalás 1908—09. évben 60 koronával, a Székhidjánál össze- gyűjtött szomet 20 kor. 20 fillérel oladatott.

Ezzel a két délutára terjedő gyűlés véget ért.

HIREK.

Székelyudvarhely decz. 13.

Egy hó közigazgatása.

Udvarhelyvármegye közigazgatási bizottsága 9-ikén tartotta decz. havi ülését. *Ugron* Ákos főispán elnöklétevel. Tárgysorozat reudén elsőnek *Sebesi* János alispán terjesztette elő jelentését. Ezerint az alispán iktatóra érkezett 691 ügydaraból 467-et intéztek el. Egy évre érvényos utlevél 245 db. adathott ki. A konverzió ügyében nyert információk alapján jelenti, hogy annak keresztülvitelére a pénzpiac nem alkalmas. A kereszturi képződés részére felajánlott 5 hold területet a miniszter elfogadta, s így a képezde építési ügy befejezottnak tekinthető.

Ugron Zoltán: A közigazgatási bizottságnak kötelezettsége ügyelni arra, hogy a megye ügyei otti kai alapon állnak-e? Tudomás van szólónak arról, hogy egy körjegyző ronitonskedései fogyni tárgyvala tétettek, azonban hogy ezen fogyni milyen befejezést nyert, erről már nincs tudomása, s kéri, hogy a tárgyalások reudén meg lotte óna a megyei tisztviselők reputációja? Ertesülése szerint non. Nem pedig azért, mivel az illető körjegyző — *Gállly* István, — a fogyni eljárás reudén megvoldolta *Pálly* szolgabíró. Ez megtorlást kíván, miért is a legszigorubb eljárást kéri. *Sebesi* János alispán: A fogyni reudén 50 korona bírság szabattott ki *Gállly* körjegyzőre, azonban az ügy, mivel abban felülvizsgálati kérelemmel éltek, a miniszterhez van felterjesztve.

Dr. Mezei Ödön a konverzió ügyét kéri napirendön tartani, hogy amídon az első alkalom kínálkozik, az keresztülvitessék. A szegény-ügy rendezését s községi és városi alapok összevonásával egy menha építést sürgeti.

Dr. Valentsik Ferenc: Az ímént felemlített fogyni ügynek van egy másik vonatkozása is, az t. i., hogy az illető körjegyző a fogyni eljárás reudén nem védekezett, de vádolt. Társadalomban beszélik, hogy egy tisztviselő ellen súlyos vádakatt emelt egy alantobb tisztviselő, anélkül, hogy ezért megérdemelt büntetését elvette volna. Ez mindenesetre a fogyni meglazulását jelenti. Szóló 11 éve tagja a tisztviselőkarunk, és ez idő alatt mindig úgy tapasztalta, hogy a tisztviselőkar nemes versenyre kelve végezte dolgát, pártosságának híre sem volt; ezt a szellemet szeretné továbbra is látni. Szeretné látni azt, hogy a midón a fogyni ilyen meglazulását tapasztaljuk, az alispán segítségére siessen a megtámadott tisztviselőnek, vagy a tisztviselőkar szorítara rá tárást az elégtétel keresésére. Ezt elhallgatni non lehet, ezzel itt a kgb.-bon kell foglalkozni, mert ez nem csak az illető sérelme, hanem az egész tisztviselőkarra. Eppen ezért kéri alispánt, hogy az orvoslás módját jelölje meg. Tudomása szerint volt még egy fogyni eljárás bevezetve *Gállly* körjegyző ellen. Ebben adott is véleményét, de azutan többé az egészről mit sem tud. Kéri öszezakcsoltatott-e a másik ügygyel? Ezután a konverzióra tér át. Elismeri, hogy a pénzpiac jelenleg arra non kedvező, azonban mégis keresni kell az alkalmat, hogy a megye közönségének miképpen lehetne megmenteni 6000 koronát, mint a mennyi a konverziótól várható. A tisztinyudij kiegészítéséért non régiben egy deputáció lett indítványozva és elfogadva. Kéri, ezen deputációt alispán miért non, vezette a miniszter elé? Végül az íránt tesz kérdést az alispánhoz, hogy szándékozik-e javaslatot terjeszteni a törvbat. bizottság elé, azon határozatának megváltoztatása végett. Hogy a megyeház diszterme mulatságok részére is átadható legyen. Szólónak kötelesege erre figyelmeztetni az alispánt, mivel egy közgyűlési határozatot egyszerűen negligálni non szabad, amivel korántsem azt akarja mondani, mintha non helyeselné a tervnek a nöegylet részére való átengedését.

Sebesi alispán: A *Gállly* körjegyző két fogyni ügy öszezakcsoltatott. Véleményre Nagy Samu tb. tisztiügyésznek adatott ki, kinek javaslat alapján szabattott ki a bírság. A konverzióra vonatkozólag ismétli, hogy a pénzpiac kedvezőbbre fordulását meg kell várni. Azonban már most megjegyzi, hogy non reméli, miszerint az utalap konverziójával elérhető megtakarítást a kereskedelemügyi miniszter a tiszti nyugdíj alapnak átengedné? A küldöttséggel az állami költségvetés letárgyalását akarta bevárni. A terem kiadására vonatkozó közgyűlési határozatot non ismerte, intézkedését utólagos jóváhagyásért bejelenti. Megjegyi, hogy non érti, hogy a tiszti-ügyésznek miért kell ezekkel itt a nagy nyilvánosság előtt előállni, amikor ajtaja nyitva áll neki, s ha kívánságait ott mondja el éppen olyan kötelesegteljesen respektálja.

Dr. Valentsik Ferenc: A küldöttséget éppen addig kellett volna a miniszterhez vezetni, míg az állami költségvetés non volt egybeállítva, s így a kért összeg abban beilleszthető lett volna. Az alispán utóbbi megjegyzésére az az észrevétele, hogy hivatalos szobájában neki alárendeltje, de itt a bizottságnak éppen olyan tagja, mint az alispán.

Elnök: A költségvetés összeállítása előtt a szakreferonak személyesen jelentette be a tisztinyudij alap hiányát, s annak megadása meg is lett ígérve. A tisztinyudij-alap hiánya a II. oszt. kereseti adó lezállításával állt elő, amelynben 160 ezer korona töröltetett, ennek 2%-a támasztott zavart. Reméli, hogy a megye kérése teljesítve lesz, s az alapnál a reud helyreáll.

Daniel Lajos a csendőrsőök felállítását sürgeti meg.

Ugron Zoltán: A megyeház disztermenek jótékonycélokra való kiadását helyesli, s a közgy. határozatát ilyen értelemben módosítani kívánja. Szükségesnek tartja, hogy a megyét érdeklő dolgok itt szóvalátessenek, s így a tisztügyész helyesen hozta onlított dolgokat ide, mivel itt mind egyenrangunk üünk és szereti látni a tisztviselők függetlenségét, mert az ilyen tisztviselő által megszavazott ügyeknek van csak eulja. A *Gállly*-gyre az az észrevétele van, hogy annak tárgyalását alispán olakarja vonni innen *Gállly* ellen a legszigorubb eljárás bevezetését látja szükségesnek, mivel ugy ismeri őt, mint egy vidéknek erőszakos emberét, aki nagyzási hőbortban szenved. Minden ténykedésében ugy viselte magát, mint a ki a hiegdott folfogások érvényesülésének ellensége. *Gállly* visszaél azzal az állással, melyet elfoglalt. Szóló elvárta volna, hogy a reud-szerváltozás után az ilyen ligraus ügyben szigoron eljárjanak. Tudomása szerint a fogyni ügy *Paal* főjegyzőnek osztatott ki. Kéri ki vette fel azt a jogyzókönnyvet, melyben *Gállly* non védekezik, hanem vádat emel *Pálly* szolgabíró ellen? Kivette azt jogyzókönnyvet, ami az ügyre non vonatkozik. Itt lejtőt lát, melyen gyorsasággal ösünk lefelé.

Dr. Paal Árpád főjegyző: Elfogultság non vezet a *Gállly*-féle ügyben, hogy igazságosan hozza meg ítéletét, plano amikor abhoz a tisztügyész véleménye is hozzájárul. Ez a bizottság non hivattott arra, hogy ítéletét, melyet a legtisztább bírói lelkiismerettel hozott, felülbírálja. A kérdéses jogyzókönnyvet non ő vette fel, s ez ügyben Keith szabadságonlelt folytán ítélezott.

Ugron Zoltán elismeri, hogy a főjegyzőt bírói működésében lelkiismerete vezette, azonban az ilyen ügygyel leszámolni kell.

Sebesi alispán: A szolgabíróság azon eljárását, hogy a jogyzókönnyvet magával a vádottal irassa meg, helytelenítette. Mint most értesül, az a jogyzókönnyvet elveszett. (Mozgás)

Elnök: Megdöbbenve hallja, hogy a kérdéses jogyzókönnyvet elveszett, kéri a bizottságot, hogy legyen meggyőződve arról, hogy miszerint ez ügyben a legszigorubb vizsgálatot fogja megejteni. A maga részéről is helyesli, ha egyes közigazgatási tények itt megbeszélés tárgyává tétetnek.

Ezután *Barabás* András árvászeki elnök tette meg jelentését, melyből kitűnt, hogy az iktatóra érkezett 1270 ügydaraból 1070 nyert elintéztet. A gyámoltak száma 12445. — *Dr. Lengyel* József m. főorvos jelenti, hogy a közegészségügy kielégítő volt non. hóban. Összesen 119 hevenyfertőző beteg volt bejelentve. A kórházban 217 beteg reuszult ápolásban. — *Kulicsky* tanlelyelő javaslatára megsürgeti a bizottság a városi tanoktelesek sürgős és pontos összeírását és felir a bögözi iskola ujraépítése íránt. E tárgyról *Vajda* Ferenc biz. tag az isk. gondnokság rezevezésére vonatkozólag szükségesnek tartja, hogy a ref. egyház, mely leányiskoláját felajánlotta, a gondnokságban külön képviselést nyerjen. Hoaszabb vita után ugy határozott a bizottság, miszerint ennek eldöntése végett a miniszterhez forduljon az egyház.

Pénzügyigazgató jelenti, hogy egyenesadóban 116565 kor. badmentességi díjban 3429 kor., bélyeg és jogilletékben 23250 kor., fogyasztási és italdobban 64355 kor., dohányjövédékben 36005 kor. folyt be. A kir. ügyész jelentése után *Sebotka* Rezső miniszteri tanácsos tette meg jelentését, melyből kitűnt, hogy ugy az állami, mint törvényhatósági utak kielégítő állapotban voltak. A héjásfalvi uj hidó munkálatai elkészültek, azonban a munkát a hideg miatt beszüntették. A vasfelszerelés megkezdődött.

Daniel Lajos a vargyasi ut egyenmély ügyében kér felvilágosítást, míg *Ugron* Zoltán a hamar beállott bavazás folytán elterletlen prizmak hóval való letakarítást, ugyszintén egyes helyeken korvetóköt beállítását és az utrendészet éborebb voltát sürgeti. Ezután tudomásul vették *Zonda* főállatorvos azon jelentését, hogy az állategészségügy kielégítő és *Daniel* Lajos közgazd. előadó jelentését, mely szerint megyeszerte takarmányhiányosság van.

Tárgysorozat reudén ton. vették, hogy a miniszter a farczádi bus behozatalát en. delyezte. A Székely Társaság azon megkeresését, miszerint a felntöttek oktatásában legnagyobb eredményt elért tanítókat jutalmazni óhajtja tud vették, s nemes működésében támogatni fogják. Ugyancsak örömdetes tudomásul szolgált, hogy vicználisunk igazgatósága a harmadik vonatpár beállításáért szintén megkereste a minisztert. Több magántermészettű ügy letárgyalása után a gyűlés jóval 1 óra után ért véget.

Székelyudvarhely város virilistái. A városi virilisek névjegyzékének összeállítására kiküldött bizottság *Soó* Gáspár elnöklétevel a napokban tartott ülésében tárgyalta és állapította meg a sorrendet a következőleg:

1. *Embory* Árpád 5862 06. — 2. *Ugron* Ákos 2890 66. — 3. *Szöllösi* Samu 2158 14. — 4. *Fábián* József 2067 50. — 5. *Flórián* Bogdán 2042 31. — 6. *Dr. Solymossy* Lajos 1480 30. — 7. *Ev. ref. Kollegium* 1390 67. — 8. *Dr. Valentsik* Ferenc 1235 64. — 9. *Dr. Horvát* Károly 1012. — 10. *Ev. ref. megye* 886 66. — 11. *Fernengol* Gyula 871 85. — 12.

Dr. Vas Lajos 830 38. — 13. *Persán* János 803 77. — 14. *Heitz* Vilmos 802 60. — 15. *Rösler* Károly 743 51. — 16. *Szabó* Albert 701 96. — 17. *Gyertyánffy* Gábor 664 26. — 18. *Dr. Sebol* János 643 20. — 19. *Gróf* Mikos János 634 40. — 20. *Gyarmathy* Ferenc 634 16. — 21. *Dr. Gölner* Déla 615 28. — 22. *Dr. Longol* József 610 33. — 23. *Dr. Ráczkó* Samu 596 40. — 24. *Kassay* F. Ákos 593. — 25. *Szabó* Ferencz 592 40. — 26. *Lótz* Frigyes 590 56. — 27. *Koncz* Ármín 586 34. — 28. *Dr. Bodolla* Gábor 572 40. — 29. *Szenti* Bálint 565 67. — 30. *Jánosai* Gyula 554 66. — 31. *László* Domokos 550. — 32. *Valter* Vilmosné 545 22. — 33. *Sütököl* Miklós 545. — 34. *Dr. Nagy* Sámuel 539 84. — 35. *Becek* Aladár 538 38. — 36. *Hein* Pál 534 66. — 37. *Kassay* F. József 486. — 38. *Dr. Török* Albert 459. — 39. *Haab* Márton 457 76. — 40. *Sterba* Ödön 448 98.

Ezen névjegyzéket a képviselőtestület pénteken tartott közgyűlésében tárgyalta és jóváhagyta.

Adakozunk a Boszniában levő katonáinknak.

A nyilvánosságban, valamint privátkörök is több ízben szóba hozták, hogy a hadtestparancsnokok területén kívül, de különösen Boszniában és Hercegovinában, valamint Dalmátországban elhelyezett csapatainkól karácsony ünnepeére ajándékok adományozásával kellene megemlékezzünk.

Ezen hazafias eszmo, — mely a nép és hadsereg közti kapcsolatot hozta kifejezésre és ezt erősíti, — keresztülvitelle megkönyvitessék, *Gaudernak* hadtestparancsnok elrendelte, hogy a katonai batóságok, de különösen a gyalogezredek a zenekarok közrebecsátását illetőleg — segédkezett nyujtsanak, s ha netalán egyes helyeken, vagy hadkiegészítő kerületekben hangversenyek rendeztetőnek, ugy ezek jóvedelme is e célra szolgaltassék. Szivesen ellállják azon pénzek összegyűjtését, melyek ilyen uton szerzetőnek vagy önkéntesen adományoztatónak és ezeket a 12. hadtestparancsnoksághoz tartozó, de Bosznia-Hercegovina és Dalmátországokban elhelyezett csapatokhoz juttatnak, hogy ezáltal az esetleges egyenlőtlen felosztást kikerüljük, vagy az összegek magasságának ismertetésével azon közegeket is megnevezhetjük, kikhez az összegek beküldendők volna. Hogy azonban ezen pezadományokat idejekorán értékesíteni lehessen, ugy azokat legkésőbb folyó hó 20-ig a nagyszaboni hadtestparancsnoksághoz kell beküldeni, vagy ha lehetséges kézhez is juttatni. Végül a czéltől, hogy szélesebb körök is ezen mozgalomban résztvehessenek, elrendelte, hogy használati tárgyakat, ételneműeket, stb. mennyiben ezek elcsomagolhatók, folyó hó 20-ig beérkezzenek és nincsenek egyes névleg meghatározott katonáknak címelve, a hadkiegészítő kerületi parancsnokságok által bérmentesen a Boszniai és Hercegovinai csapatokhoz elküldessenek.

Adományozásra leginkább alkalmas: gyapju lábbeli (harisnya), téli alsó nadrág, gyapju ing, karmantyu, húsapka, zsebkendő (zsebkab). Pipaszár, szivar szipka, szivar papir, dohány zacskó, dohány szelencze, gyufatartó (dobozban). Rum, kognak erős üvegekben csomagolatlanul. Szalona, füstölt, szalámi, tartós kolbász (zsebkab). Csukor, kávé, tea, füge, datolya (dobozban). Dió zacskóban. Csukor (kemény) sütemények dobozban. Dohány, szivar stb. erős dobozban. A csomagokon a tartalom megjelölendő.

Ez ügyben *Ugron* Ákos főispán ma délelőtt 11 órakor értekezletet hívott össze.

Museum-egyleti közgyűlés.

Az Udvarhelyvármegyei Museum-egyesület kedden f. hó 8 án *Ugron* Ákos főispán elnökléte alatt rendkívüli közgyűlést tartott. Jelen voltak: *Vári* Albert elnök, *Solymossy* Endre városunk képviselője, *Sebesi* János alispán, *Dr. Paal* Árpád főjegyző, *Dr. Demeter* Lőrincz főszolgabíró, *Soó* Gáspár főigazgató, *Hargita* Nándor szakisk. igazgató, *Molnár* Károly muzeumi igazgató, *Becek* Aladár szerkesztő, *Spanyár* Pál főigazgató tanár, *Pálly* Aladár muzeumi egyleti titkár és *Séra* Kálmán jegyző.

A közgyűlés összehívását a Székely Nemzeti Museumnak Udvarhelyvármegye törvényhatóságához intézett emlékirata tette szükségessé. A Székely Nemzeti Museum igazgató választómánya minden egyes törvényhatósági tagnak megküldötte ezen emlékiratát, melyben — ismertette a Székely Nemzeti Museum megalapítását és fejlesztését, — jelenlegi nagy átalakulása küszöbén, midőn gyűjteménye állandó épületben nyer elhelyezést és alapszabályait módosítja, felhívja a vármegye törvényhatóságát nyilatkozni: kívánja-e a vármegyeinek a Székely Nem-

zeti Muzeuumhoz a multban már megszerzett tulajdonjogát jövőre is fenntartani s ha fenntartja mekkora és miképpen biztosított állandó évi segélyezésben akarja részesíteni a nevezett Muzeuumot?

Molnár Károly ismertette az emlékiratot, fololvassa annak Udvarhelyvármegyére vonatkozó nevezetesebb adatait, hogy éppen e megye egykori főjegyzőjének, **Késsy Bélának** költői tollából eredt az a lelkes felhívás „a székely leányokhoz és honfílkhoz”, mely az első nagy szabású gyűjtést eredményezte. Indítványozza: tanácsolja a közgyűlés a törvényhatóságnak, hogy a Székely Nemzeti Muzeuumhoz szerzett tulajdonjogát a vármegye tartassa fenn, erősítse meg a vármegyei muzeum teljes anyagának átengedésével s fejlesztéséhez járuljon évi segélylyel.

Becsek Aladár nem tartja indokoltnak a muzeum nehezen szerzett, sok fáradsággal összegyűjtött anyagának egyszerű átadását, hanem valamelyik helybeli középiskolában óhajtását elhelyezoi.

Szó Gáspár érzi, hogy a muzeumra városunkban szükség volna, azért alakult, hogy a közönségben, a tanuló ifjúságban gyűjteménye a műizlést elősegítse, őseink emléke iránt a kegyeletet ébrentartsa, de — fájdalom — so helyiség, se pénz nem áll rendelkezésünkre. A vármegye helyiségre ideiglenes, mindkét főgimnázium építési terve elkészült, jóváhagyatott s azokban a muzeum részére helyiségről nem történt gondoskodás. Más részről be kell látnunk, hogy a tárgyak tudományos becse is csak ugy értékesíthető kellően, ha a Székely Nemzeti Muzeuum nagy gyűjtőmennyével egy helyben szakzerűen helyezik el, mert csak nagy gyűjtőmenny szolgálhat tudományos feldolgozás anyagául s lehet a mult megismerésének biztos alapja.

Solymossy Endre szintén nobíz szívvel válik meg a gyűjtőmennyről, hangoztatja, hogy Udvarhelyvármegye a székelység középpontjában idegen befolyástól a legmentesebben fejlesztette a maga műizlését, művészetét, a székely nép lélek, a székely ésszjárás kőben, fában, szövetben a legközvetlenebben a vármegye területén nyilatkozott meg, de már sok nagybecsű dolgot elvittek, sok éppen a Székely Nemzeti Muzeuumban van s a legbecsebb az etnografikus rész — egyik helybeli intézet körében so lenne elkezelhető így bár nehez szívvel, kényszerűségből az indítványhoz hozzájárul.

Elnök szavazásra felteszi a kérdést, s a nagy többség elfogadja Molnár azon indítványát, hogy a Muzeuum egyesület javaslatát tesz a törvényhatósági bizottságnak az iránt, hogy muzeumát a tulajdonjog fenntartásával engedje át a sepsiszentgyörgyi muzeumnak, s annak fenntartására bizonyos segélyt szavazzon meg.

(-a.)

A harmadik vonatpár.

E hasábokon minduntalan felbukkan, mint az Adria czámpája a fumei öbölben, a 3-ik vonatpár, a mely már évek óta legközelebb fog forgalomba helyezettai s a mely még sinca, még sem jár!

Egyik közelebbi lapszámunkban is közöltük a kereskedelemügyi miniszternek jóindulattal duzzadó rendeletét, amelynek tenorja oda csucsosodik, hogy annak életbeleptetésének gyedül a b. é. v. folytatott tárgyalások bosszu menete az akadály.

A vármegye közigazgatási bizottságának legutóbbi, f. hó 9-iki, ülésen nagy meglepetésünkre azt hallottuk, hogy sürgető megkeresésére a b. é. vasut igazgatósága arról értesíti a közíg. bizottságot, hogy nem csak nem akadályozza a 3-ik vonatpár beállítását, de maga is sürgette azt a kereskedelemügyi miniszternél.

Ezzel kapcsolatosan azt is megtudtuk az átiratból, hogy a jelenlegi rossz vasuti összeköttetés megjavíthatása végett szükséges, a kereskedelemügyi miniszter által mult évi szeptember hónapban elrendelt vizkivételi mű létesítése sem a b. é. v. igazgatóságán mulik, mert annak terveit is eredménytelenül, többször sürgette a m. á. v. igazgatóságánál.

A közigazgatási bizottság ezek alapján újabb felirattal fordult a kereskedelmi kormányhoz.

Most kíváncsian várjuk az annyiszor hangoztatott jóindulat mikor indítja meg a 3-ik vonatpárt és fülhgyezve várjuk, mikor fog már nekünk fűtyölni ez a 3-ik vonatpár?

Törvényhatósági közgyűlés. Udvarhelyvármegye törvényhatósági bizottsága f. hó 19-ikén tartja folyó évi III-ik rendes közgyűlését. A tárgysorozat hivatalos előterjesztéseket, szabályrendeletet, közlegeti ügyeket, átiratokat tárgyal 170 pont alatt.

Mulatság a szegény betegek javára.

A szegénysorsu tüdőbetegek szanatoriuma javára január 9-ikén rendezendő műkedvelői előadás szereplői már mind együtt vannak, s a jeles műkedvelői gárda, **Hartmann János** tanár rendezése mellett, már meg is kezdte a próbákat. Mint jelentettük, műkedvelőink **Herczeg Gyurkovics** leányok kiváló vigjátékát adják elő, s az előadást prolog előzi meg,

mig utána reggelig tartó táncmulatság következik. Szóval a rendezőség minden lehetőséget megtesz, hogy az olcsóra szabott belépti díjak mellett is olyant és annyit nyujtsanak a közönségnek, amennyit és amilyent még egy alkalommal sem kapott. Értébtől teljeb az az érdeklődés, mely ez estély iránt megnyilvánul. annyival is inkább, mivel a szegénysorsu tüdőbetegek szanatoriumára az ország minden városában rendezett gyűjtésből egyedül csak Székelyudvarhely város közönsége maradt ki. Ezt, — a rendezőség meggyőződése szerint — társadalmunk bizonyára azzal fogja reparálni, hogy az estélyre társadalmi külömbőség nélkül megjelenik és filléreivel segíteni fogja a rendezőseget, s közvetve a szanatorium érdekében dolgozó lelkes férfiakat és nőket szent céljuk elérésében.

Magyar vér az annexió miatt. Egy székelyudvarhelyi legény az egyik fővárosi napilaphoz levelet intézett, amelyben azt írja, hogy nemcsak azok a magyar bakákat lötték le a montenegróiak, akiknek a haláláról hírt adtak a napilapok. A nyolczvankettedik gyalogezrednek is több halottja van, köztük egy kányádi székely legény is, akit Mosztár mellett löttek le leöböl. A fu apját december másodikán táviratilag értesítették a szerencsétlenségéről.

Szabad lyceum. Az ipari munkások ingyenes szabad lyceumán a 3-ik előadást nov. 29. 153 hallgató jelenlétében Petőfi szülőföld- és huzaszereztéről **Hartmann János** áll. főrealkolai tanár tartotta, míg öv. **Mihalovics Béláné** kedves énekeszámával, **Nagy József** pedi Pósa L. „Előre” cz. költeményének elszavalásával gyönyörködtette a hallgatóseget. A 4-ik előadásán decz. 6-án **Frölich Ottó** r. kath. főgymn. tanár értekezett „A sztrájk és lokaut” cz. kérdéssről, 137 hallgató jelenlétében kifejtve mindkettőnek végtelen nagy kárát ugy az egyénre, mint az államra egyaránt. **Izsák István** iparosifju pedig Petőfinék „A rab” cz. költeményét elszavolta el hatáson, míg előadónak **Solymossy Endre** országgyűlési képviselő, biz. elnök mondott köszönetet, buzdítva a kisiparosokat a szövetkezésre és közös műhelyek létesítésére, hogy így az állam részéről is kellő anyagi segítségben részesülhessenek. Ma délután 2 órakor **Spaller József** szakiskolai tanár tart előadást.

A teaestély. A Nőegylet teaestélye vidámságban és jókedvben zajlott le a mult szombaton. Ez az estély is egy fényesen sikerült és valóban kedélyes mulatság emlékével gazdagította az egylet történetét. A rendezőbizottság tagjai, kivált az **elnökség** teljes elismerésre méltók fáradsatlan buzgóágukért, a szives előzékenységgért és gyöngéd figyelemért, a melyben a jelen voltak részesültek. Mig egyfelől jelentékeny összeg megtakarítását jelentette, addig másfelől a sikert hathatósan emelte az, hogy a bizottságnak az estély megtartására sikerült megkapnia a vármegyeház nagyermetét. Mindazok, kik bármely kis részben is hozzájárultak az estély sikerének emeléséhez ez uton is fogadják az egylet köszönetét s legyen jutalmuk a hiven gyakorolt jótékonyaság nyomában fakadt boldogító tudat. Az elszámolás főbb adatait a következőkben ismertetjük.

Bevétel: adakozásból: Dr. Borosnyai Pálné, Szöllösi Irén, Mezei Nelli és Félégházi Mariska ivén 366-40 kor., Dollay Róbertné, Nagy Elemérné ivén 117-70 kor., Gyarmathy Ildikó, Gyertyányosi Etus, Amberboy Aranka ivén 127-40 kor., összesen 611-50 kor.; belépti díjból 101 kor., felülízetésből 233 kor. **Ételekből és italokból** 504 56 kor. Kassay Irén, Biró Istvánné 62-94 kor., Balási Juliska, Ferenczy Irén 39-54 kor., Gyertyányosi nővérek és Amberboy Aranka 41-50 kor., Biró Margit és Bagó Mariska 20-80 kor., Gönczi Lajosné, Kassay Endréné, Bagó Gyuláné, Félégházi Antalné 48-18 kor., Demény Ferenczné, Dr. Révffy Zoltánné, Horváth Lili és Demény Mariska pezsgőből és ételfélékből 285-40 kor. Juxtárgyak és virágokból: Mezei testvérek, Szöllösi Irén, Mánya Margit, Félégházi Mariska 185-52 kor., levelező lapokból: Voyt Mariska, Kassay Mariska 49-04 kor., szivarból: Szabó Istvánné, Solymossy Lajosné, Homolay Lajosné 37-88 kor., fekete kávéból: Burger Arthuráné és Szemler Ferenczné 9-20 kor., fagyaltól és tésztaomlékból: Pálffy Aladárné, Gál Ferenczné, Bod Emma, Gergely Ilona 28-50 kor. Teából: Szakács Zoltánné, Szabó Árpádné, Dékán Samuné és Bod Etel 35-08 kor. Összes bevétel a gyűjtéssel együtt: 1696-28 kor., kiadás 773-47 kor., tiszta jövedelem 922-81 kor.

Az estélyen a következő hölgyek voltak jelen: Asszonyok: Szabó Istvánné, Szomlér Ferenczné, Burger Arthuráné, öv. Kabos Károlyné, Homolay Lajosné, Biró Istvánné, öv. Bagó Gyuláné, öv. Ugron Istvánné, öv. Szabadi Ferenczné, öv. Ugron Lázárné, Pálffy Aladárné, Dékán Samuné, Félégházi Antalné, öv. Török Pálné, Dr. Solymossy Lajosné, Szakács Zoltánné, Dr. Bodolla Gáborné, Szabó Árpádné, Bod

Károlyné, öv. Gaál Ferenczné, Dr. Kassay Albertné, Amberboy Józsefné, Koncz Árminné, öv. Pálffy Ferenczné, Barabás Andrásné, Szabó Gáborné, Dr. Voith Geróné, Valentisk Ferencné, Demény Ferencné, Gönczi Lajosné, Gyertyányosi Károlyné, Dr. Horváth Károlyné, Dr. Imreh Domokosné. Leányok: Gergely Ilonka, Langer Adolfin, Bagó Mariska, Félégházi Mariska, Bod Emma és Etelka, Mánya Margit, Horváth Lili, Ferenczy Irén, Szöllösi Irén, Kassay Irén, Amberboy Aranka, Szesztor Ilonka, Koncz Mariska, Koncz Lotti, Voith Mariska, Demény Mariska, Biró Margit, Mezei Nolly és Annuska, Gyertyányosi Ilus és Etus, Balási Juliska.

Az estélyen felülízetek: Gergely Ilonka 1 kor., Dr. Nagy Samu 1 kor., Langer Adolfin 1 kor., Burger Arthur 1 kor., Hrstic Örnagy 4 kor., öv. Szabadi Ferenczné 3 kor., öv. Ugron Lázárné 4 kor., öv. Török Pálné 1 kor., Dr. Révffy Zoltán 3 kor., Dr. Debiczky 2 kor., Ferenczy Béla 2 kor., öv. Pálffy Ferenczné 2 kor., Barabás András 1 kor., Dr. Jodál Gábor 2 kor., Reiner Ferencz 9 kor., Gitta Béla 1 kor., N. N. 4 kor., Szöllösi Samu 10 kor., Sebassy János 9 kor., Dr. Szövényi 1 kor., Gr. Mikos János 4 kor., Ugron Ákos 10 kor., Gotthárd János 1 kor., Dr. Horváth Károly 8 kor., Bardocz Árpád 5 kor., Jakab Zoltán 1 kor., Dr. Imreh Domokos 8 kor., Hanna nővér 2 kor. Összesen 101 kor.

Protestáns estély. A székelyudvarhelyi ref. egyházközéeg ma, vasárnap délután 5 órakor, a ref. kollegium tornacsarnokában tartja második egyházi estélyét. Ez alkalomra a rendezők a következő érdekes programot állították össze: 1. A gyülekezet éneke. Te benned bízunk. XC. Zsolt. I. vers. 2. Elnöki megnyitó. 3. Szaval: **Bagó Mariska**. 4. Felolvas: **Vári Albert**, unitárius lelkész. 5. Hármonium kíséret mellett énekel: **Horváth József** ref. kántor. 6. Ilona, Váradai Antaltól, szavalja: **Pálfi László** VIII. g. o. tan. 7. Elnöki zárás. 8. Bezáró ének: Áld meg Ur Iston a te népedet. Ezen estélyre a beléptés ingyenes, kegyes adományok vallásos iratok terjesztésére köszönettel fogadtatnak. Az estély rendezői **Félégházi Antalné** és **Vajda Ferenczné**.

Kőfaragó tanfolyam. A helybeli köipari szakiskolában — miut jeleztük — egy egy hónapra terjedő és hat-hat háziiparos kiképzésére irányuló kőfaragó tanfolyamot létesítenek. A tanfolyamon résztvevők nyersanyagot, szerszámot ingyen kapnának, s bizonyos mérsékelt napidíjban is részesítenek. Ebből kifolyólag most **Sebesi** alispán felhívást intézett a közlegeti és körgyezőkhöz, hogy a tanfolyamra tegyék figyelmesül a kőfaragással foglalkozó értelmesebb közlegeti lakókat, s hívják fel őket a tanfolyamra való részvételre. Akik pedig jeöutköznek, azokat írják össze, s eddigi háziipari foglalkozásuk és hajlamaik ismertetése mellett jelentésük be őket a járási főszolgabírákhoz. A főszolgabírák pedig a tanfolyamra jelentkezékről érkezett jelentés alapján állítsák össze azok névsorát, a kik kiképzésre legalkalmasabbnak ígérkeznek, s ezt a névsort január hó 15-ig terjeszték be.

Nőegyleti fillérestély. A Nőegylet szerdai fillérestélyének másora a következő: 1. Nagytitő zeno. 2. Monologot mond Barcsay Béla. 3. Hegedűt **Désy A.**, zongorán kíséri **Bakóczy Károly**. 4. „Faluvégén kurta kocsmá” énekel a koll. önképzőkör énekkara. 5. Tombola. Rendezők: **Pálffy Aladárné** és **Mezei Nelli**.

Az énlaki ifjúsági egylet f. hó 26-ikán a közégházban táncszal egybekötött színelőadást rendez, mely alkalommal **Géczy István** *Az ördög mátkája* népszínművét adják elő. A mulatság jövedelmét az egyesület alapja javára fordítják.

Administratunea izvarelor Barot. Egy olvasónk egy vignetat küldött be nekünk. A vigneta a *Borhegyi* borviz vignetájá, s a különlegesség benne csak az, hogy a vigneta egész szövege románul van. Még a vegelemző doktoró neve is. Nem tudjuk mire vélni a borvizut bérlőjének eszejárását? Rosszindulatú eljárás-e, vagy egyszerűen felületesség, de akár az egyik, akár a másik, minden körülmények közt megbotránkozató. Ha vizének Romániában akart azzal piacot teremteni, hogy a vignetat oláh szövegezt alkalmaz, az csak helyesíthető, de hogy ugy teremten annak piacot, hogy reklámján még a vegelemző doktorok nevét is románra fordítsa, s a magyar szövegezt teljesen mellözze, mindenesetre elítélendő. Volt alkalmunk sok külföldi és itt minálunk — sajnos — nagyon is elterjedt ásványvizet látnunk, azonban egyetlen egyen sem tapasztaltuk, hogy tulajdonosuk olyan előzékeny lett volna, hogy a vignetat csak magyar nyelven adta volna; még jó volt ha a német mellett ott volt a magyar. Legáltalában ebben kövesük a külföldet és ebben legyünk sovínisták. A borhegyi borviz bérlőjének pediglen ajánljuk, hogy tévedését sürgösen reparálja.

Halálozások. Özv. Sándor Jánosné született Szabó Mária életének 89-ik. özvegyeinek 24-ik évében f. hó 6-ikán elhunyt. Halálát Reiner Jánosné szül. Sándor Juliánna, Sándor József, Sándor János, férj. Pap Zakor Józsefné, Sándor Voronika férj. Novik Ferenccné, mint gyermekei és számos rokoni gyászolja.

Barts Lilike életének 4-ik évében f. hó 8-ikán elhunyt. Halálát szülői Barts Béla és neje Kabdebó Róza, testvérei és nagyjánya siratja.

Daróczy Albertné szül. Mekkey Karolina f. hó 8-ikán, életének 56-ik évében jobblétre szenderült. Halálát férje Daróczy Albert, Nagy János, Bartha Pál, mint gyermekei, ugyancsak özv. Moldován Miklósné sz. Mekkey Róza, Mekkey Péter, Mánya Sándorné sz. Mekkey Mária, Mekkey Izabella, mint testvérei gyászolják.

Vass Lőrinc szücsmeister életének 66-ik. boldog házasságának 37-ik évében f. hó 12-én elhunyt. Temetése f. hó 14-én délután lesz. Halálát nejét szül. Dakó Etelka; gyermekei és számos rokoni borított gyászba.

Iparosok fillérestélya. A Polgári önképző és segélyező egyesület f. hó 15-iki fillérestélyt rendezik: Ferencci Margit, Szabados Annuska. Felolvas Dr. Soó Dénes; énekol: Szabó Gáborné Török Pirooska. Szaval N. N. és Imreh Mariaka. Monológot az elő Bálint Endre. Kuplékat énekel Sarkadi Rudolf.

A gyermek estélyre vonatkozólag a következő tudósítást vettük. A szt. ferenczreudiki vezetése alatt álló római kath. elemi iskola kedden tartotta meg első gyermek estélyét a szegény gyermekek javára. Az ünnepély jól sikerült. Nem akartunk megkedni vele, de jóleső híralával tekintünk a közönség érdeklődésére. Ugy véltük, hogy csak a jó szülők és rokoniak lesznek ott, de örvendetesen csalatkoztunk. Jólleső érzéssel láttuk képviselvé a tauári és tanítói kart, a városi és vármegyei tisztviselőket közül is sokat láttunk; szóval érdeklődéssel kísérte kis fiaink működtetését az egész város, mit igazol az, hogy a tágas tornacsarnok sem volt képes befogadni a közönséget. Mások elmaradásukat koronákkal és tallérakkal váltották meg. A gyerekek is elég jól működtek. Elég volt az a kicsi néptől. Valljuk meg őszintén, coada-e, ha 10 percig tartó szavaltat alatt a gyerek torika kiszárad? Ez nem von le semmit az értékből. A bevétel 75 50 K. volt. A szegény gyerekek nevében fogadják legőszintébb köszönetünket, hálánkat a neves czélt támogató adakozók. Kérjük jövő estélyeinkre is (mert még lesznek) bizalmukat, pártolásukat! Mi pedig gondoskodni fogunk arról, hogy mivel élvezetesebb szórakozást nyujtsunk hallgatóinknak. (—)

A farcádi hus behozatala engedélyezve van. Udvarhely megye közg. bizottságának múlt havi üléséből a farcádi hus behozatala tárgyában történt felíratára a miniszter most a következő választ adta:

A friss husnak idegen községekbe szállítása ügyében folyó évi szeptember hó 4-én 2028. sz. a. kelt feltörlesztésére értesitem elnök urat, hogy ez közfogyasztás céljából a husvizsgálat tárgyában f. é. június 27-én 54300 sz. a. a. kiadott rendeletem 113. és 117. §-ában foglalt feltételek és ezen rendelet 114. §-ának harmadik bekezdésében előírt feldarabolás mellett történhetik.

Idézett rendeletem ezen utóbbi intézkedése abban leli indokát, hogy a friss husnak idegen községekbe az előírtnál kisebb darabokban való szállítása esetén állategészségügyi, illetőleg közegészségügyi szempontból az elfogadhatóan nem volna megvizsgálható.

A mennyiben ezzel szemben egyes községek különös élelmezési viszonyai szükségessé teszik azt, hogy buszükségletüket valamelyik szomszédos községből szerezzék be, u'olok idézett rendeletem 1. és 14. §-ára, mely szerint oly kis és nagyközségek közös közbizottsági létesítése és használatára, továbbá közös husvizsgáló tartására céljából egyesülhetnek, mely esetben ily községek közös vágatási kört képezvén, a közfogyasztásra szánt husnak ezen körön belül kisebb darabokban való szállítása akadályba nem ütközik.

Megjegyzem még, hogy a mennyiben a friss husnak a husvizsgálati rendelet 44. §-ában körülírt magánfogyasztásra szállítatik idegen községekbe, kisebb darabokban való behozatala ellen észrevétel nem tehető.

Értesítem továbbá elnök urat, hogy szobanforgó rendeletem 113. §-ában jelzett buszműveket és buszművekknek idegen községekbe való szállítása ezen szakaszban előírt ellenőrzés mellett szabad lévén, ezekre a 114. §-ban foglalt határozmányok nem vonatkoznak.

Elvesztett óra. Nagy Ferencz ny. vármegyei írodatiszt, székelyudvarhelyi lakos o. hó 6-án a székeklykeresztúri vasúti állomás közelében egy duplafedelű remontóai ezüst zsebórárt, rövid ezüst láncz és országos tűzoltószövetségi ezüst éremmel olvezottat. A becsületes megtaláló, ha e becses emléktárgyat visszaadja, méltó jutalmat kap.

Gazdasági egyesület folyó hó 15-én d. o. 10 órakor a vármegyei ház kistornában közgyűlést tart. Tárjárószót. 1. Elnöki megújító. 2. Az 1909. évi munkaterv megállapítása. 3. Az 1909. évi költségvetési előirányzat. 4. A gazdasági egyesületek országos szövetségébe megbízottak választása. 5. Indítványok.

KÖZGAZDASÁG.

Amerikai „Ohio“ tengeriszártépi gépek.

A vármegyei Gazd. egyesület kérésére, a miniszteri kirendeltérg három komplett berendezéssel járgányal bájható tengeriszártépi gépet („shreddort“) adott a gazdálkodók rendelkezésére, hogy a takarmány hiányon ózálal is segítsen.

Az „Ohio“ shredder egy kiváló munkájú gép. A vágó szerkezete kétféle, lohot völo ogyzörüü-szegekészű, és lehet vele a tong ri szárat polyvaszörűben moztétni. 1 tétet tengeriszárt lehet kétféle képpen felhasználni. A géptől kevés szilenzteással fölötetni, kevorre széna szökakóval, aprított répvál, és darával kovere szuszékba (hambúrba) rakva ledögölve 2 napig lüldüni hagyai, hogy átmelegedjék és kevésbé megpuhulva, megerjedjen. Kitérdő és olcsó takarmány ez. A másik mód (a mit Gróf Teleky Arvéd huszárt legelőször Erdélyben amerikai példa után) az, hogy a tengeriszárt ószel mikor még nedvenné van beuno, megtépetve 15—2 méter mély verembe taposunk, sós vízzel megoztózzuk és ledögöljük és vastagon elföldeljük, hogy levegő hozzá ne érheszen.

Az októberben elvermet tétet tengeriszárt eláll 6 hónapig is. Most pár hónap múlva a vermet felbontjuk és a meg barnult megerjedt megsavanyodott takarmányt a szarvamarhákkal feletetjük. A marha a savanyu búzü takarmányt olcote nemajakarja enni, de 1—2 nap múlva megszokja és bög utána. Nem hiába hirdetik az amerikai gépgyárosok, hogy a tengeriszártépi gép a takarmány hiány leküzdője, de így is van.

Modern gazda nem kiozza állatait, tengeriköré ériatlon etetésével, mert így nem tudja a tengeriszárba rejtő takarmány valóóság értékét állataiban kihasználni. Csak a tétet tengeriszárral lehet a székot helyettesíteni, tebt a takarmányzást olcsóbbá tenni.

A gépek egyike *Bögözben* fog fölálittani Gidály Lidor bérionél a gazdák részére, romelhetőleg hétfőn vagy kedden (14—15-én) működni fog.

Felhívjuk az érdeklődő kigazdák figyelmét ezen gép munkájának megtekintésére és annak igénybe vételére. A gép más községekbe is ki fog adni használatra.

Méh kaptár készítő tanfolyamok. Az okszéri méhészkedés fejlesztésére és az ugynevezett „paraszt kasok“ kiszorítására, a miniszteri kirendeltség *Siménfalván* és *Szentkirályon* moder deszka méhkaptár készítő tanfolyamot tart, hogy a méhészek itt a tanfolyam vezető oktatása mellett a theoretikus méhészeti ismereteket meg ismerjék és a modern kaptárak készítését is megtanulhassák. A siménfalvi tanfolyam decz. 1-én kezdődött és 20-ig tart. A tanfolyam vezetője Györbiri Géza szoutkoltói méhész. — A szentkirályi tanfolyam januárban kezdődik. Okosan tennék, ha a méhészkedők más községekben is jelentkeznének, hogy a méhészeti ismereteiket fejleszthessék.

Új állat biztosító szövetkezetek. A miniszteri kirendeltség ezen üdvös intézményt ismét két községekben létesítette és pedig: *Ujszékelyen* Szász Elek elnöklote, és P. Buzogány József alelnök vezetése mellett 50 taggal, továbbá *Héjjasfalván* Kovács József fer. lelkes gazdákori önlök és Bojthe Miklós áll. tanító alelnök vezetése mellett 40 taggal. Héjjasfalván ugyanis az ottani székelyek 40 taggal gazdálkott alakítottak, és kérésükre Darányi miniszter fölverte őket a székely kirendeltérg hatáskörébe és az udvarhelymegyei kirendeltségi megbízott kezele alá osztotta be.

Kiadja: Becsek D. Fia könyvnyomdája

Várutca 15. sz. ház,

mely áll 4 szoba, konyha, kamra, kert, különudvar, pinczéből — stb.

Vendéglő.

Az Ekonomia kölcsön- és takarékpénztár részvénytársaság bérbeadja a tulajdonát képező Kóhalmiban, az Alsó-utczában 93. összeírasi szám alatt fekvő kávéházzal egybekötött vendéglőhelyiségét három egymás után következő évre, és pedig 1909. évi február 1-től, 1911. évi december hó 31-ig terjedő időre. — A vendéglő helyiséghez, mely igen kedvező helyen fekszik, tartozik két nagy vendégszoba, egy nagy udvar kocsi színel, faszin, két nagy istálló, egy nagy betonirozott 88 m³ tartalmu jégverem, egy nagy kert és teke pálya. — Az évi bérösszeg 1600 korona.

Felkéretnek tehát mindazok, kik ezen bérletre reflektálnak, hogy erre vonatkozó ajánlataikat legkésőbb 1908. évi december hó 20-ig az alóli igazgatósághoz terjesszék be, a hol a bérletre vonatkozó egyéb feltételek is megtudhatók.

Az Ekonomia kölcsön- és takarékpénztár igazgatósága.

NYILTTÉR.

Az élt küzdelmei a megölhetős nehézségek mindenképp arra parolnak, hogy könnyebb legyen megakn az élttel való küzdelmet a ha valaha ily küzdelmekh jogtalannal oltone áll tam volna a közérdekek, jogoknak, értebtönek látóan amaz érde kritikai, mely f. hó 10-én a közgazdasági bizottságban igénytelen személyen körül variak; de mert szolgálati körömben ugy feléle, mint lefelé ez ideig súlyosabb természetű kifogás nem létezt: nem értem, hogy mi okozhatta ellonégoim oly magas fokú ingerültségét s egyfelől ez okból, másfelől pedig azért, hogy személyes térére ne szüneljék, a nagyközönség felvilágosítására kijelentem, hogy miként a gyűlésen is spontán igazoltatt, hogy az ellenem felhozott vádak alaptalanok a szokat szörő szóra, mint ilyeneket, visszautasítom. 18 éves jrgyöz vagyok. Ez idét is magán uton tudott — hivatalnokhoz szerény nézetem szerint nem illó — magaviselettel felmerem panaszolni — zavarok vagyok. Legyon úgy — ha bebiztosodik — de az mie a vizsgálót ki nincs terjesztve az én puanszomra is, mig az hivatalból konstatalva nem lesz a vizsgálát eredménye, addig prejudikált nem tartom helyesnek, sem a magam sem az ellenem részéről. Szolgálati körömben ellenem indokolt pausz ez ideig nem tételt, az alaptalanokat a kir. Törvényezék megtekintett bíróság volt azies meg érdemelt büntetésben részesíteni, ennek tudatában a tisztességos multu csaladom értéke éria tudatában közszolgálatom és magán életem cselekedetei mindig de mindig a közjó, a közérdek szem előtt tartásával nyilvánultak. A mit tettem mindig mint önzertelen férő hus magamnak ismertem, nem bujkáltam mások háta mögött sőtba Szerettem a nyilvánosságot, a közmegebecsülést, a nyilt cselekedeteket és a férőn megatartást, aki a mások hangzatos dicserőitől várta ugyo eldőlést, attól elvonultam s mint törvényhatóság bizottsági tag kötelezőpomat hivatalomtól függetlenül a közérdekek megfelelően kellő bátorsággal eszedkedtem s így fogok jövőben is cselekedni. A jogos kritikát annak helyén nem csak nem kerülöm, hanem szerettem azt szembe nézni s a ki ezért engemet gúncsol, arról szemben komolyan gondolkodó embernek szava nem lehet, mert az ily gúnc megfejthetetlen probléma.

Fényeden, 1908. decz. 12.

Gálffy István.

Sz. 901—1908. végrh.

Arverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött bir. végrehajtó ezennel közbirrét teszi, hogy a kir. járásbíroságnak 1908. évi V. 536/1. sz. végzése folytán Dr. Paál Erő ügyvéd által képviselt Barcay Károly felperes részére 178 kor. 83 fl. tőkekövetelés s jár. erjéig elrendelt biztosítási végrehajtás folytán alperesőtől lofoglat és 2925 k.-ra becsült ingóságokra a székelyudvarhelyi kir. jbiróság 1908. V. 536/1. számú végzésével az árverés elrendeltetvén, annak a korábbi vagy felúlfoglaltatök követelése erjéig is, amonyiben azok törvényes zálogjogot nyertek volna, alperes lakásán Székelybottelalfalván 168. sz. a. leendő megtartására határidőül 1908. évi december hó 15-ik napján d. u. 2 órája kitűzetik, amikor a bírólág lofoglat szekerek, kocsi, tehének, borjúk és butorok s egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnkésszépénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adni.

Felhívatomk mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételéről a végrehajtó követelést megelőző kielégítetlenséghez jogot tartanak, hogy amennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltötet volna és az a végrehajtási jogköznyvből ki nem tudik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alulirt kiküldöttél írásban vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számítatik Kelt Székelyudvarhely, 1908. decz. 1-én.

Nagy Lajos, kir. bir. végrehajtó.

Sz. 7443—908. kgy.

Hirdetmény.

Közhírré teszem, hogy a székhidi, továbbá a szombatfalvi vashid és a vasuti hid közti fővény telepek 1909. évre 1908. évi december hó 14-iken d. e. 9 órakor bérbe adtnak a városi tanácsban megtartandó nyilvános árverésen.

Gotthárd, polgármester.

Sz. 7436—908. kgy.

Pályázati hirdetmény.

1908. évi december hó 31-én Székelyudvarhely városnál 2 erdőőri állás megüresedvén, felhívom mindazokat, a kik ez állást elnyerni óhajtják, hogy pályázati kérvényüket Székelyudvarhely város tanácsához f. évi december hó 20-ig adják be. Az erdőőr évi 200 kor. fizetésbe részesül.

Gotthárd, polgármester.

Mindenféle szervíz edények.
Utazó bördnők. Gyermekekocsik. Dör árak.

Karácsonyi és ujévi vásár.

Vau szereucsém a n. é.
vörközőségeit értesíteni,
miserint igen
nagyválasztéku

**gyermekjátékok, Karácsonyfa-
diszek és felüőttek részére
való tárgyak már megérkeztek**
és azokat el nem ért legolcsóbb áron
árusítom el. Kérem azok szives
megtekintését. Tisztelettel

Szentpétery Gergely.

Hirdetmény.

A közdás Erdélyi Simon csödtömegébe tartozó
vagyon tárgyak és pedig a csödléltár 8. 11-16. 20.
21. 24-30. 34. 35. 37-45. 48-52. 56 58-61.
68-76. 78 80. 84. 85. 87-92. 102-116. 126-144.
146-190. 192-233. 238-307. 309. 310. 312-330.
332-335. 337-339. 341. 342. 344 346. 349-351.
354-356. 359. 404. 412. 425. 431. 441. 444. 755.
758-760. 767. 769-776. 803. 817. 821. 824-826.
829-833. 838. 850. 867. 998. 1001. 1003. 1007.
1008. 1012-1035. 1170. 1176. 1183. 1326. 1336.
1448. 1450. 1459. 1467. 1539. 1560. 1597. 1599.
1600. 1603-1605. 1608. 1611. 1614. 1616. 1619.
1620. 1621. 1664. 1669. 1671. 1677. 1678. 1680.
1681. 1700. 1709. 1711. 1724. 1749. 1771. 1791.
1792. 1895. 1828. 1853-1859. 1861-1867. 1869-
1878. 1881. 1883. 1886. 1888-1890. 1892. 1893.
1898-1927. 1931. 1944. 1950-1958. 1962-1970.
1973-1975. 1978-1980. 1987. 1988. 1990-1996.
2000. 2001. 2003. 2004. 2006. 2014-2020. 2031-
2033. 2035-2045. 2065-2031. 2136-2142.
2149-2155. 2167. 2179-2214. 2218-2224. 2226
2249. 2259-2296. 2299-2328. 2330-2347. 2350-
2366. 2368-2370. 2373-2382. 2384. 2386.
2391-2398. 2400. 2402-2415. 2417-2425. 2427
2429. 2433. 2434. 2436. 2438. 2442. 2457-2459.
2462. 2466. 2468-2470. 2473-2476. 2490-2512.
2518-2571. 2573-2588. 2591-2601. 2603. 2605
2609. 2611. 2612. 2624-2643. 2646-2656.
2659-2677. 2748. 2786. 2827-2830. 2832-2848.
2850-2853. 2855-2869. 2871. 2873-2879. 2881
2891. 2893-2900. 2904. 2906-2909. 2911. 2915.
2923. 2927-2930. 2932-2935. 2938. 2940-2942.
2944-2956. 2961. 2963-2975. 2982-2985. 2990
2994. 2996-2999. 3001-3006. 3009. 3010.
3012-3016. 3018. 3022. 3023. 3025-3028. 3030
3042. 3045. 3046. 3048-3051. 3055-3056.
3058-3060. 3062-3070. 3072-3100. 3129-3146.
3151-3226. 3237-3242. 3250-3425. 3429-3582.
3585. 3587-3736. 3743-3758. 3772-3832. 3837
3850. 3852-3855. 3857. 3871. 3873. 3874.
3897-3903. 3909-3914. 3920. 3933-3986. 4002
4040. 4042-4044. 4046-4050. 4053. 4055.
4064-4071. 4073-4150. 4153-4155. 4166-4169.
3176-4180. 4203-4230. 4233. 4235-4237. 4300.
4301. 4326. 4369-4389. 4420-4505. 4507. 4510
4527. 4529-4539. 4541. 4542. 4545-4547.
4549-4551. 4553-4735. 3741-4745. 4752. 4758.
4760. 4761. 4766. 5772. 4777. 4778. 4781-4785.
4788-4794. 4796. 4797. 4800-5846. 4848-5467.
tétélei alatt felvett iskolai és irodai szerek, ecsetek,
felszerelések, papírneműk, featékok, füzetek, szép-
irodalmi- és tankönyvek, kották, szivarka-hüvelyek,
bolti berendezési tárgyak stb. 1908. évi december
16-ik s esetleg következő napjain délutáni 2 órakor
a közdás üzlet helyiségében (Batthyány tér) nyílt
árverés, a lottárban kitértetett becsáron, vagy azon
felül el foznak adatai.

Az eladás készpénzfizetés mellett, először egy
tömegben kisereltetik meg s a mennyibou ez sikerre
nem vezet, a tárgyak megfelelő csoportonként adat-
nak el.
Vevő köteles a megvett tárgyakat legkésőbb 48
óra alatt saját költségén és felelősségére elszállítani.
A csödléltár alulirotnál reggeli 8 órától d. u.
5 óráig máitl kezdve mindennap megtekinthető, az
előárverezendő tárgyak az árverés előtt minden ca-
törtök és péntek délután 3-4 óra között tekintho-
tók meg, alulirott azonban külön jelentkezésre más-
kor is megmutatja azokat.
Székelyudvarhely, 1908. november 26.

Dr. Hlnléder Fels Akos,
csödtömeggondnok.

Sz. 985-1908. végrb.

Árverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött bir. végrehajtó ezennel köz-
hírré teszi, hogy a nagyszoboni királyi törvény-
széknek 1908. évi 7352. sz. végzése folytán Dr. Theil
Pál ügyvéd által képviselt a nagyszoboni földhitel-
intézet felperes részére 161 kor. 87 fillér hátrálékos
tőkekövetelés s jár. crejég elrendelt kielégítési vég-
rehajtás folytán alpercestől lefoglalt és 2242 K 33 fre
becsült ingóságokra a székelyudvarhelyi kir. jbróság
1908. V. 681/2. sz. végzésével az árverés elrendeltet-
vén, annak a korábbi vagy felülfoglaltatók követelése
erejéig is, amennyiben azok törvényes zálogjogot
nyertek volna, alpores lakásán Székelyudvarhelyen,
Kossuth-utca 37. sz. a. leadó megartására határ-
időül 1908. évi december hó 19-ik napján d. u.
2 órája kitűzetik, amikor a bíróság lefoglalt bu-
torok, szőnyegek, vázak, festmények, fegyverek
s egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénz-
fizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fog-
nak adatai.

Felhivatlak mindazok, kik az előárverezendő
ingóságok vételárából a végrehajtató követelését meg-
előző kielégítéshez jogot tartanak, hogy amennyi-
ben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna
és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik,
elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig
alulirt kiküldöttélnl írásban vagy pedig szóval beje-
lenteni el le mulasszák.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság
tábláján törtéat kifüggesztését követő naptól számít-
tatik.

Kolt Székelyudvarhely, 1908. decz. 4-én.

Nagy Lajos, kir. bir. végrehajtó.

Fogorvos Perl József
American Dentist
Székelyudvarhelyre érkezett,
hogy a megkezdett fogorvosi
munkákat befejezze.

Sz. 1054-1908. végrb.

Árverési hirdetmény.

Alólírott bírósági végrehajtó 1881. évi LX.
t. cz. 102. § a értelmében ezennel közhírré teszi,
hogy a székelyudvarhelyi kir. törvényozséknek 1908. évi
6404. számú végzése következtében Dr. Kovács Jenő
ügyvéd által képviselt Voda János javára 2656 kor.
s jár. erejéig 1908. évi november hó 21-én fogana-
tosított kielégítési végrehajtás után lo- és felüfogl-
lalt és 2421 korona 65 fillérre becsült következő
ingóságok, u. m.: bor, üzleti árak és berendezések
nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a székelyudvarhelyi kir. járás-
bírószék 1908. évi V. 793/2. sz. végzése folytán 2656 K.
tőkekövetelés, ennek 1908. évi október hó 29 napjától
járó 6% kamatai, 1/3% váltóidj és eddig összesen
199 kor. 66 fillérben bíróság már wogállapított költsé-
gek erejéig, Székelyudvarhelyon, Batthyány-tér 19
sz alatt leendő megartására 1908. évi december
hó 23-ik napjaoak délutáni 2 órája határidőül kitű-
ztik és ubhoz a venni szándékozók ezennel oly
megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingó-
ságok az 1881-ik évi LX. t. cz. 107. és 108. §-ai
értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígér-
őnek, szükség esetén becsáron alul is el foznak adatai.

Amennyiben az előárverezendő ingóságokat más-
sok is lo- és felüfoglaltatták és azokra kielégítési
jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX.
t. cz. 120. § értelmében ezek javára is elrendeltetik.
Székelyudvarhely, 1908. november 12-én.

Nagy Lajos, kir. jbir. végrb.

Egy és kétléves

**szőlő-
oltványok**-ról

Különféle sima és vadvesszőkről szőlő
kímulatás megjelent.

Kivánatra bárkinek ingyen és bér-
mentve megküldi a

Vállalati szőlőtelep
Billéd, Torontálmegye.

Mosást, vasalást, fehérnemű
varrást elvállal Özv. Orendi Dánielné
Szentimre utca 44. szám.

TRISKA J.
Erdély első zongora nagy raktára
KOLOZSVAR.

Ajánlja híres bel- és külföldi cezgek-
től eredeti zongoráit, piánoit, saját
gyártmányu cimbalmaít és ujonnan
berendezett hangoló és javító műhelyét,
melyben használhatatlan, régi zongor-
rák a technika legújabb vívmányai al-
kalmazásával javíttatnak szakszerűen,
gyorsan és pontosan.
Telefonsz. 419. Olcsó bérlet.
Részletfizetésre is!
Tíz évi jótállás!

Figyelem!!

Szőlőoltványt, szőlő-
vesszőt ne rendeljen
addig, mig tölem ár-
jegyzéket nem kér!
Gyökerez oltványok
ezre 140 K. Delaware
* ezre 100 korona. *

Czim: **Szigyártó Nagy Mihály,**
FELSŐSEGESD, Somogy megye.

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy

Karácsonyi és ujévi bazáromat

Kossuth-utca 43. sz. a. megnyitottam.

Játék és díszműárnk a legolcsóbban és a legszebb
választékban kaphatók. Egyidejűleg értesitem a n. é.
közönséget, hogy főhizletemben is, tekintettel az áru-
raktáron főlhalmazott nagy választékra, minden névca
nevezendő árak a legmélyebben leszállított áron
találhatók. Teljes tisztelettel

Drágomán S. J., Ifj. Drágomán Domokos